STUDIA I PRACE
Kolegium Zarządzania i Finansów
ZESZYT NAUKOWY 210

210/2026
s. 181–193

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Kolegium Zarządzania i Finansów
https://econjournals.sgh.waw.pl/SiP

Agnieszka Tłaczała
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
https://orcid.org/0000-0003-0260-0125

Katarzyna Kreczmańska-Gigol
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
https://orcid.org/0000-0001-8483-9740

Znaczenie podstawy sporządzania sprawozdań finansowych dla oceny przepływów pieniężnych jednostki

Streszczenie

Dokonując oceny jednostki na podstawie wskaźników bazujących na danych zawartych w sprawozdaniach finansowych, należy zwrócić uwagę na podstawę sporządzania tych sprawozdań. Wartości wskaźników wyliczone na podstawie sprawozdań sporządzonych według ustawy o rachunkowości mogą istotnie różnić się od tych wyznaczonych na podstawie sprawozdań sporządzanych według MSSF. Różnice te mogą wynikać również ze zmiany samych standardów. Wpływ spektakularnej zmiany można zaprezentować na przykładzie MSSF 16 „Leasing" wprowadzonego od 2019 roku, który spowodował zmiany poszczególnych kategorii wykazywanych w sprawozdaniach, jak również istotne zmiany dynamicznych wskaźników płynności. Ważnym narzędziem pomiaru płynności finansowej jest sprawozdanie z przepływów pieniężnych (według ustawy o rachunkowości „rachunek przepływów pieniężnych"). Warto zwrócić uwagę, że uważane jest ono za sprawozdanie najmniej narażone na wpływ przyjętych przez jednostkę zasad wyceny oraz wartości oszacowanych. Prezentowane w tym sprawozdaniu kwoty poszczególnych wpływów i wydatków nie zależą od przyjętych przez jednostkę zasad wyceny ani kwot oszacowanych na potrzeby bilansu oraz rachunku zysków i strat. Podział na działalność operacyjną,

inwestycyjną i finansową, co do zasady wygląda analogicznie w sprawozdaniach sporządzanych według MSSF i UoR. Jednak analizując dokładnie rozwiązania przyjęte w ramach MSSF, należy zwrócić uwagę na dużą dowolność w zakresie prezentacji przepływów dotyczących odsetek i dywidend. Celem artykułu jest zaprezentowanie związanych z tym kontrowersji i wskazanie różnic, jakie mogą pojawić się w klasyfikacji przepływów do trzech kategorii – przepływów z działalności operacyjnej, działalności inwestycyjnej i działalności finansowej. W artykule weryfikowano hipotezę badawczą: Występują różnice w klasyfikacji przepływów pieniężnych do kategorii przepływów w zależności od przyjętej podstawy prawnej sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. Zastosowano metodę analizy treści przepisów prawnych oraz studium przypadku. Hipoteza badawcza została potwierdzona.

Słowa kluczowe: sprawozdania finansowe, rachunek przepływów pieniężnych, sprawozdanie z przepływów pieniężnych, MSSF 16, wskaźniki płynności finansowej, UoR
Kody klasyfikacji JEL: M41, G30, G32

1. Wprowadzenie

Płynność finansowa jest najważniejszym celem krótkookresowym prowadzonej działalności gospodarczej i nawet rentowność w krótkim okresie ustępuje jej pod względem ważności [Jagodzińska-Komar, 2023; Zabolotnyy, 2013; Pawlonka, 2012; Dudycz, 2005]. Dzieje się tak dlatego, że przedmiotem zainteresowania przedsiębiorstwa jest w pierwszej kolejności istnienie, a dopiero w następnej osiąganie korzyści z istnienia i ich maksymalizacja [Wędzki, 2025, s. 23]. Od płynności finansowej zależy trwanie i rozwój jednostki [Kuciński, 2018; Szafraniec-Siluta, Zawadzka, 2016].

Najczęściej płynność finansowa definiowana jest jako zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań i dokonywania potrzebnych zakupów, czyli jest utożsamiana ze zdolnością płatniczą [Kreczmańska-Gigol, Gigol, 2022, s. 118; Banks, 2014]. Płynność finansowa jest związana z synchronizacją wpływów i wydatków [Gryko, 2025; Babuśka, 2018; Grabowska, 2012, s. 13; Nicolaou, 2009, s. 13]. Przepływy pieniężne zwykle nie są samoistnym zjawiskiem, lecz są efektem przekształceń w aktywach, które skutkują uwalnianiem środków pieniężnych, czyli wiążą się z płynnością strukturalną, lub są efektem pozyskiwania nowych zewnętrznych źródeł finansowania, czyli są związane z płynnością potencjalną przedsiębiorstwa [Kreczmańska-Gigol, 2020; Lucas, 2014]. Jednak w pomiarze płynności przepływy pieniężne odgrywają dużą rolę, ponieważ na nich opierają się dynamiczne wskaźniki płynności [Łukasik, 2023; Łukasik, 2022; Kuciński, Byczkowska, 2018; Białas, 2017; Kreczmańska-Gigol, 2015; Śnieżek, Wiatr, 2014, s. 571–585].

Nadrzędny cel rachunkowości i jej funkcja informacyjna są realizowane za pomocą sprawozdania finansowego [Kosior, Kosior, 2022]. Podstawowym aktem prawnym, który reguluje sporządzanie sprawozdań finansowych, jest Ustawa o rachunkowości [UoR], a w przypadku niektórych podmiotów Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz Międzynarodowe Standardy Rachunkowości wraz z interpretacjami [Tokarski, 2011; Buk,

2024]. Dokonując oceny płynności finansowej jednostki na podstawie wskaźników bazujących na danych zawartych w sprawozdaniach finansowych, należy zwrócić uwagę na podstawę sporządzania tych sprawozdań [Kępka, 2021]. Wartości dynamicznych płynności wskaźników wyliczone na podstawie sprawozdań sporządzonych według ustawy o rachunkowości [UoR] mogą istotnie różnić się od tych wyznaczonych na podstawie sprawozdań sporządzanych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF). Dzieje się tak, ponieważ przyjęte rozwiązania polityki rachunkowości wpływają na informacje prezentowane w sprawozdaniu finansowym [Gos, 2011]. Różnice te mogą wynikać również ze zmian wprowadzanych do samych standardów. Obowiązujący od 2019 roku MSSF 16 „Leasing" spowodował zmiany nie tylko poszczególnych kategorii wykazywanych w sprawozdaniach finansowych, ale również wartości wskaźników finansowych wyliczanych na podstawie informacji pochodzących ze sprawozdania finansowego [Krawczak, Dyląg, 2018; Hońko, 2016; Iwanowicz, 2018].

Warto przy tym zauważyć, że sprawozdanie z przepływów pieniężnych (według ustawy o rachunkowości „rachunek przepływów pieniężnych") uważane jest za sprawozdanie najmniej narażone na wpływ przyjętych przez jednostkę zasad wyceny oraz wartości oszacowanych [Gos, 2011; Śnieżek, 2008, s. 94; Śnieżek, Walińska, 2006]. Prezentowane w tym sprawozdaniu kwoty poszczególnych wpływów i wydatków nie zależą od przyjętych przez jednostkę zasad wyceny ani kwot oszacowanych na potrzeby bilansu oraz rachunku zysków i strat. Podział na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową co do zasady wygląda analogicznie w sprawozdaniach sporządzanych według MSSF i UoR. Jednak analizując dokładnie rozwiązania przyjęte w ramach MSSF, należy zwrócić uwagę na dużą dowolność w zakresie prezentacji przepływów dotyczących odsetek i dywidend. Celem artykułu jest zaprezentowanie związanych z tym kontrowersji. W artykule sformułowano następującą hipotezę badawczą (HB): Występują różnice w klasyfikacji przepływów pieniężnych do kategorii przepływów w zależności od przyjętej podstawy prawnej sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. Zastosowano metodę analizy treści przepisów prawnych oraz studium przypadku.

2. Zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych według Ustawy o rachunkowości oraz Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Zgodnie z UoR sprawozdanie sporządzone przez jednostkę inną niż jednostka mikro i mała powinno zawierać oprócz bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej również zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych [UoR, art. 45.3]. Jeśli jednostka stosuje Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, to zawsze musi przygotowywać sprawozdanie z przepływów pieniężnych za dany okres [Olchowicz, Tłaczała, 2015, s. 388]. Sprawozdanie opracowuje się w podziale na trzy rodzaje działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo – działalność operacyjną,

działalność inwestycyjną i działalność finansową [Olchowicz, Tłaczała, s. 389]. W tabeli 1 pokazano warianty klasycznej interpretacji wyników sprawozdania z przepływów pieniężnych. Możliwych jest do uzyskania osiem wariantów salda przepływów pieniężnych w trzech rodzajach działalności.

Tabela 1. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – klasyczna interpretacja

Działalność	Warianty salda przepływów pieniężnych							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Operacyjna	+	+	+	+	-	-	-	-
Inwestycyjna	+	-	+	-	+	-	+	-
Finansowa	+	-	-	+	+	+	-	-

Źródło: Olszewski [1993, s. 35].

W Ustawie o rachunkowości przedstawiono układ sprawozdania, w tym układ rachunku przepływów pieniężnych, i zdefiniowano, co rozumie się pod pojęciem działalności operacyjnej, działalności inwestycyjnej i działalności finansowej [UoR, art. 48b.3]:

- „przez działalność operacyjną rozumie się podstawowy rodzaj działalności jednostki oraz inne rodzaje działalności, niezaliczone do działalności inwestycyjnej (lokacyjnej) lub finansowej",
- „przez działalność inwestycyjną (lokacyjną) rozumie się nabywanie lub zbywanie składników aktywów trwałych i krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści",
- „przez działalność finansową rozumie się pozyskiwanie lub utratę źródeł finansowania [zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału (funduszu) własnego i obcego w jednostce] oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści".

W Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 1 (KSR) doprecyzowano zakres poszczególnych rodzajów działalności [KSR 1, pkt 3.1.]:

- „Działalność operacyjna – jest to podstawowy rodzaj działalności jednostki oraz inne rodzaje działalności, niezaliczone do działalności inwestycyjnej (lokacyjnej) lub finansowej";
- „Działalność inwestycyjna (lokacyjna) – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie), wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji, w tym inwestycji w nieruchomości i prawa, krótkoterminowych aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) oraz wszystkie związane z tym *pieniężne koszty i korzyści*, z wyjątkiem dotyczących podatku dochodowego".

Zgodnie z KSR 1 [pkt 3.1, B.I.3] do wpływów z działalności inwestycyjnej zalicza się wpływy z aktywów finansowych, w tym odsetki, które „obejmują wpływy z tytułu **odsetek otrzymanych przez jednostkę od udzielonych pożyczek, od lokat oraz inne pieniężne korzyści z posiadania przez jednostkę aktywów finansowych**, z wyjątkiem wpływów wykazanych w pozycji «Dywidendy i udziały w zyskach». Celowe jest zaliczanie do działalności inwesty-

cyjnej wyłącznie odsetek od lokat pieniężnych, dokonywanych na okres dłuższy niż 3 miesiące. Odsetki od lokat dokonanych na okres krótszy zalicza się do działalności operacyjnej".

Zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 1 [KSR 1, pkt 3.1.] działalność finansowa „jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał (fundusz) własny, lub ich spłata oraz związane z tym pieniężne koszty, w tym prowizje, *odsetki i dywidendy*, i korzyści, z wyjątkiem dotyczących podatku dochodowego". Wystąpienie przepływów pieniężnych w działalności finansowej powoduje zmiany rozmiarów i relacji kapitału (funduszu) własnego i zadłużenia jednostki (jeżeli jednostka korzysta z obcych źródeł finansowania) [KSR 1, pkt 3.1]. Zgodnie z KSR 1 [C. II.8] w pozycji „odsetki", zaliczanej do wydatków z działalności finansowej, „podaje się kwotę zapłaconych *odsetek od zaciągniętych kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych* i zobowiązań *z tytułu leasingu finansowego*, a także zapłacone prowizje bankowe, opłaty dodatkowe, jeżeli dotyczą działalności finansowej".

Przepływy pieniężne mogą być prezentowane metodą bezpośrednią lub pośrednią. Dokładne wskazówki dotyczące ustalenia poszczególnych pozycji przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą bezpośrednią pozwalają ustalić, do których przepływów zalicza się odsetki od rozrachunków z tytułu dostaw i usług. W pkt. 8.5 KSR 1 wskazano, jakie przepływy zalicza się do wpływów z działalności operacyjnej: „W pozycji tej wykazuje się inne, aniżeli z tytułu sprzedaży wyrobów, towarów, usług i materiałów wpływy dotyczące działalności operacyjnej, np. wpływy z tytułu honorariów, praw autorskich, opłat, *otrzymane przy zapłacie należności z tytułu działalności operacyjnej odsetki za zwłokę*, odsetki otrzymane od lokat bankowych złożonych na okres do 3 miesięcy włącznie, a także wpływy z tytułu podatku od towarów i usług z działalności inwestycyjnej, oraz wpływy z tytułu bezpośredniego zwrotu podatku od towarów i usług otrzymane z Urzędu Skarbowego lub z zagranicy" [KSR 1, pkt 8.5]. Analogicznie, zgodnie ze wskazówkami, dla ustalenia poszczególnych pozycji przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą bezpośrednią [KSR 1, pkt 8.5], do wydatków zalicza się inne wydatki operacyjne. „W pozycji tej wykazuje się wydatki nie ujęte w pozycjach od 1 do 4, jak np. wydatki na podróże służbowe, **wydatki z tytułu odsetek za zwłokę od zobowiązań dotyczących działalności operacyjnej**, kar, wpłat kaucji, ubezpieczeń rzeczowych i osobowych, opłaty notarialne, sądowe, wypłaty ryczałtów za używanie prywatnych pojazdów do celów służbowych, odszkodowania powypadkowe, zasiłki płatne w ciężar ubezpieczeń, odprawy pośmiertne, ekwiwalenty wypłacane pracownikom z tytułu odzieży, narzędzi, wypłaty świadczeń urlopowych (…)". Sposób prezentacji odsetek i dywidend otrzymanych oraz zapłaconych według UoR przedstawiono w tabeli 2.

Zakres sprawozdania z przepływów pieniężnych według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości został określony w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości numer 7 [MSR 7]. Zgodnie z MSR 7 [par. 6]:

- „Działalność operacyjna jest podstawowym rodzajem działalności powodującej powstawanie przychodów oraz każdym innym rodzajem działalności, która nie ma charakteru działalności inwestycyjnej i finansowej.

- Działalność inwestycyjna jest działalnością polegającą na nabywaniu i sprzedaży aktywów trwałych oraz inwestycji krótkoterminowych niezaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych.
- Działalność finansowa jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki".

Tabela 2. Odsetki i dywidendy otrzymane – prezentacja według Ustawy o rachunkowości

Działalność / Kategoria	Operacyjna	Inwestycyjna	Finansowa
Otrzymane odsetki od należności z tytułu dostaw i usług			
Inne odsetki i dywidendy otrzymane			
Zapłacone odsetki z tytułu dostaw i usług			
Inne odsetki zapłacone			

Źródło: opracowanie własne na podstawie UoR.

Zgodnie z MSR 7 [par. 33] tylko w przypadku instytucji finansowej ustalono, że zapłacone odsetki oraz otrzymane odsetki i dywidendy zalicza się zazwyczaj do przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej. Natomiast w przypadku pozostałych jednostek nie ma uzgodnionego stanowiska w tej kwestii. Zapłacone odsetki oraz otrzymane odsetki i dywidendy mogą zostać zaliczone do przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, ponieważ mają one wpływ na ustalenie zysku lub straty. Alternatywnie, zapłacone odsetki oraz otrzymane odsetki i dywidendy można zaliczyć do przepływów pieniężnych z, odpowiednio, działalności finansowej i inwestycyjnej, ponieważ stanowią one koszty uzyskania środków finansowych lub zwroty z inwestycji. Według MSR 7 [par. 34], wypłacone dywidendy można zaliczyć do przepływów pieniężnych z działalności finansowej, ponieważ stanowią one koszt uzyskania środków finansowych. Alternatywnie, wypłacone dywidendy można zaliczyć do komponentów przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, co pomogłoby użytkownikom w określeniu zdolności jednostki do wypłacania dywidend ze środków pieniężnych z działalności operacyjnej. W tabeli 3 przedstawiono sposób prezentowania odsetek i dywidend według MSR 7.

Tabela 3. Prezentacja odsetek i dywidend według MSR 7

Działalność / Kategoria	Operacyjna	Inwestycyjna	Finansowa
Odsetki i dywidendy otrzymane			
Zapłacone odsetki			
Wypłacone dywidendy			

Uwagi: podejście „wzorcowe" – kolor zielony; podejście „alternatywne" – kolor niebieski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie MSR 7.

W tabeli 4 przedstawiono różnice między prezentacją odsetek i dywidend otrzymanych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Tabela 4. Prezentacja odsetek i dywidend otrzymanych zgodnie z MSR i zgodnie z UoR

Źródło przepisów	Działalność / Kategoria	Operacyjna	Inwestycyjna	Finansowa
MSR 7	Odsetki i dywidendy otrzymane			
UoR	Otrzymane odsetki od należności z tytułu dostaw i usług			
UoR	Inne odsetki i dywidendy otrzymane			

Uwagi: MSR 7 – podejście „wzorcowe": kolor zielony; MSR 7 – podejście „alternatywne": kolor niebieski; UoR: kolor czerwony.
Źródło: opracowanie własne na podstawie MSR 7 oraz UoR.

W tabeli 5 przedstawiono różnice między prezentacją odsetek zapłaconych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Tabela 5. Prezentacja odsetek zapłaconych zgodnie z MSR i zgodnie z UoR

Źródło przepisów	Działalność / Kategoria	Operacyjna	Inwestycyjna	Finansowa
MSR 7	Zapłacone odsetki			
UoR	Zapłacone odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług			
UoR	Inne odsetki zapłacone			

Uwagi: MSR 7 – podejście „wzorcowe": kolor zielony; MSR 7 – podejście „alternatywne": kolor niebieski; UoR: kolor czerwony.
Źródło: opracowanie własne na podstawie [MSR 7; UoR].

W tabeli 6 przedstawiono różnice między prezentacją dywidend wypłaconych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Tabela 6. Prezentacja dywidend wypłaconych zgodnie z MSR i zgodnie z UoR

Źródło przepisów	Działalność / Kategoria	Operacyjna	Inwestycyjna	Finansowa
MSR 7	Wypłacone dywidendy			
UoR	Wypłacone dywidendy			

Uwagi: MSR 7 – podejście „wzorcowe": kolor zielony; MSR 7 – podejście „alternatywne": kolor niebieski; UoR: kolor czerwony.
Źródło: opracowanie własne na podstawie MSR 7 oraz UoR.

3. Przykłady przepływów pieniężnych sporządzanych według MSSF

W tabeli 7 przedstawiono przykład 1 sporządzanych przepływów pieniężnych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w których pokazano środki pieniężne netto w podziale na trzy rodzaje działalności za rok 2022.

Tabela 7. Przykład 1 – przepływy pieniężne według MSSF za rok 2022

Rachunek przepływów pieniężnych	Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2022 r.	
	tys. PLN	Saldo przepływów
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności operacyjnej	+114 329	+
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności inwestycyjnej	–252 334	–
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności finansowej	+ 313 339	+
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	**+ 175 334**[1]	+

Źródło: opracowanie własne.

Jak można zauważyć, całkowite saldo przepływów za rok 2022 jest dodatnie i wyniosło +175 334 tys. PLN, na co składały się dodatnie przepływy z działalności operacyjnej. Należy jednak wspomnieć, że na kwotę 114 329 tys. PLN przepływów z działalności operacyjnej istotny wpływ miały zapłacone oraz otrzymane odsetki i dywidendy, które zgodnie z dopuszczalnym podejściem według MSR 7 nie zostały ujęte odpowiednio w działalności inwestycyjnej i finansowej.

Tabela 8. Przykład 1 – przepływy pieniężne z działalności operacyjnej według MSSF za rok 2022

Rachunek przepływów pieniężnych	Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2022 r.	
	tys. PLN	Saldo przepływów
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności operacyjnej	+114 329	+
w tym:		
Otrzymane dywidendy	121 475	
Odsetki otrzymane	66 901	
Odsetki zapłacone	–23 214	

Źródło: opracowanie własne.

[1] Spółka wykazała jeszcze różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w wysokości 1 677 tys. PLN, co przełożyło się na zmianę stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w wysokości 177 011 tys. PLN.

Sporządzając sprawozdanie według UoR, spółka musiałaby zaprezentować otrzymane odsetki i dywidendy jako przepływy z działalności inwestycyjnej, a zapłacone odsetki jako wydatki w ramach działalności finansowej.

W tabeli 9 przedstawiono porównanie przepływów pieniężnych za rok 2022 z przykładu 1 zaprezentowanych przez spółkę, z kwotami, jakie byłyby pokazane, gdyby zastosowano klasyfikację wynikającą z przepisów Ustawy o rachunkowości oraz KSR 1, a nie według MSSF.

Porównując całkowite saldo przepływów pieniężnych według MSSF i według UoR (patrz: tabela 7 i tabela 9), można zauważyć, że jest ono takie samo. Chociaż saldo przepływów z trzech segmentów razem było takie samo, to zauważono, że wystąpiły różnice na poziomie sald z poszczególnych segmentów działalności. Wystąpiły więc różnice w klasyfikacji poszczególnych wpływów i wydatków w przypadku zastosowania przepisów MSSF i przepisów UoR, a co za tym idzie przy ocenie przepływów pieniężnych jedynie na podstawie salda przepływów z danej działalności można wyciągnąć zupełnie inne wnioski z analizy sprawozdań sporządzanych na podstawie MSSF i przepisów UoR. Tym samym otrzymano potwierdzenie hipotezy badawczej (HB: Występują różnice w klasyfikacji przepływów pieniężnych do kategorii przepływów w zależności od przyjętej podstawy prawnej sporządzania rachunku przepływów pieniężnych). Badanie potwierdziło, że występują różnice w klasyfikacji przepływów pieniężnych do kategorii przepływów, przepływów z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej, w zależności od przyjętej podstawy prawnej sporządzania rachunku przepływów pieniężnych.

Tabela 9. Przepływy pieniężne w roku 2022 według MSSF i według UoR

Rachunek przepływów pieniężnych	Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia			
	2022 r. MSSF		2022 r. UoR	
	PLN	Saldo	PLN	Saldo
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności operacyjnej	114 329	+	–50 833	–
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności inwestycyjnej	–252 334	–	–64 958	–
Środki pieniężne netto z/ wykorzystane w działalności finansowej	313 339	+	290 125	+
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	**+175 334**	+	**+175 334**	+

Źródło: opracowanie własne.

4. Podsumowanie

Przedstawiony w artykule przykład potwierdził, że chociaż w literaturze przedmiotu wskazuje się, że przepływy pieniężne w najbardziej obiektywny sposób prezentują sytuację przedsiębiorstwa, to w praktyce mogą pojawić się różnice w sprawozdaniu w zależności od

zastosowanych zasad sporządzania sprawozdania. Badacze wskazywali, że prezentowane w sprawozdaniu kwoty poszczególnych wpływów i wydatków nie zależą zasadniczo od przyjętych przez jednostkę zasad wyceny ani kwot oszacowanych na potrzeby bilansu oraz rachunku zysków i strat, a podział na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową co do zasady wygląda analogicznie w sprawozdaniach sporządzanych według MSSF i UoR. Jednak na przykładzie pokazano, że w praktyce występują różnice w uzyskiwanych saldach przepływów pieniężnych w podziale na saldo z działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz z działalności finansowej. W badaniu potwierdzono hipotezę badawczą (HB: Występują różnice w klasyfikacji przepływów pieniężnych do kategorii przepływów w zależności od przyjętej podstawy prawnej sporządzania rachunku przepływów pieniężnych). Dokonując analizy porównawczej różnych jednostek, należy pamiętać o stosowanych zasadach sporządzania sprawozdania. W przeciwnym razie wnioski wyciągane z analizy mogą być błędne.

Bibliografia

Dokumenty prawne

1. KSR 1. Krajowy Standard Rachunkowości nr 1, Dziennik Urzędowy Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 listopada 2017 r., poz. 216, Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 października 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 1 Rachunek przepływów pieniężnych.
2. MSR 7. Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 7. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 2024/1317.
3. UoR. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz.U. 1994 Nr 121 poz. 591, z późn. zm.

Wydawnictwa zwarte

1. Banks, E. (2014). Liquidity Risk Defined. W: *Liquidity Risk: Managing Funding and Asset Risk* (s. 3–23). London: Palgrave Macmillan UK.
2. Buk, H. (2024). *Międzynarodowe standardy rachunkowości w praktyce (wyd. II)*. Warszawa: CeDeWu.
3. Dudycz, T. (2005). Siła diagnostyczna wskaźników płynności. W: *Zagrożenie upadłością* (s. 64–76), K. Kuciński (red.). Warszawa: SGH.
4. Grabowska, M. (2012). *Zarządzanie płynnością finansową przedsiębiorstw*. Warszawa: Wydawnictwa Fachowe CeDeWu.pl.
5. Gryko, J. (2025). Zarządzanie kapitałem obrotowym – perspektywa płynności i rentowności. W: *Finanse przedsiębiorstw. Od koncepcji do decyzji menedżerskich* (s. 127–154), J. Lizińska, J. Kubiak (red.). Warszawa: CeDeWu.
6. Kępka, C. (2021). Sprawozdanie finansowe, podstawowe źródło informacji w ocenie sytuacji finansowej firmy. W: *Accounting, Taxation and Control in Management. Thesis I Internatio-*

nal Scientific and Practical Internet Conference of Applicants of Higher Education and Student Youth, April 14 (s. 48–54). Центральноукраїнський національний технічний університет.

7. Kosior, P., Kosior, D. (2022). Sprawozdanie finansowe jako źródło informacji biznesowej. W: *Informacja biznesowa w dobie kryzysu. XI Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych Rachunkowości Sigma Maraton. Tom 3* (s. 11–22), E. Śnieżek (red.). Łódź: Wydawnictwo SIZ.
8. Kreczmańska-Gigol, K., Gigol, T. (2022). *Analiza finansowa z perspektywy HR Business Partner*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH.
9. Kreczmańska-Gigol, K. (2015). Pomiar płynności finansowej. W: *Płynność finansowa przedsiębiorstwa. Istota, pomiar, zarzadzanie* (s. 30–69), K. Kreczmańska-Gigol (red.). Warszawa: Difin.
10. Kreczmańska-Gigol, K. (2020). Istota płynności finansowej. W: *Analiza płynności finansowej przedsiębiorstwa. Płynność strukturalna, płynność potencjalna, zdolność płatnicza* (s. 15–33), K. Kreczmańska-Gigol (red.). Warszawa: Difin.
11. Łukasik, G. (2022). Wykorzystanie przepływów pieniężnych w ocenie strategii finansowych przedsiębiorstw sektora MSP (doświadczenie spółek notowanych na rynku New Connect). W: *Ryzyko w działalności przedsiębiorstw – wybrane aspekty* (s. 71–86), A. Strzelecka, E. Szfraniec-Siluta, A. Szczepańska-Przekota (red.). Koszalin: Politechnika Koszalińska.
12. Nikolaou, K. (2009). Liquidity (Risk) Concepts: Definitions and Interactions, ECB Working Paper, 1008.
13. Olchowicz, I., Tłaczała, A. (2015). *Sprawozdawczość finansowa według krajowych i międzynarodowych standardów*, wyd. III. Warszawa: Difin.
14. Olszewski, D. (1993). *Podstawy analizy finansowej przedsiębiorstwa.* Warszawa: OLYMPUS Centrum Edukacji i Rozwoju Biznesu.
15. Śnieżek, E. (2008). *Sprawozdawczość przepływów pieniężnych – krytyczna ocena i propozycja modelu*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
16. Śnieżek, E., Wiatr, M. (2014). *Przepływy pieniężne*. Warszawa: Wolters Kluwer.
17. Wędzki, D. (2025). *Analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Na podstawie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego*. Warszawa: CeDeWu.

Artykuły prasowe i okolicznościowe

1. Babuśka, E.W. (2018). Płynność finansowa jako istotne kryterium oceny przedsiębiorstwa, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie*, 974(2), s. 97–116.
2. Białas, K. (2017). Rola dynamicznych wskaźników płynności finansowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem, *Finanse i prawo finansowe*, 1(13), s. 7–20.
3. Gos, W. (2011). Przepływy pieniężne a polityka rachunkowości, *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, (60), s. 111–126.
4. Hońko, S. (2016). Ocena wpływu zasad ujmowania umów leasingowych według MSSF 16 „Leasing" na sprawozdania finansowe wybranych spółek notowanych na GPW, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, (80(1)), s. 41–51.
5. Iwanowicz, T. (2018). Wprowadzenie standardu MSSF 16 oraz jego przewidywany wpływ na sytuację majątkową i finansową spółek notowanych na GPW, *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, (97), s. 45–56.

6. Jagodzińska-Komar, E. (2023). Metody pomiaru płynności finansowej, *Nauki Ekonomiczne*, 37, s. 17–33.
7. Krawczak, M., Dyląg, R. (2018). Wpływ MSSF 16 na sytuację finansową i majątkową wybranych spółek z indeksu WIG30, *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 97(153), s. 57–75.
8. Kuciński, A. (2018). Statyczna ocena płynności finansowej przedsiębiorstwa – ujęcie teoretyczne, *Przedsiębiorstwo we współczesnej gospodarce – teoria i praktyka*, 25(2), s. 93–104.
9. Kuciński, A., Byczkowska, M. (2018). Ocena płynności finansowej przedsiębiorstw na podstawie analizy rachunku przepływów pieniężnych, *Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie*, 38(2), s. 85–100. DOI: 10.25944/znmwse.2018.02.85100.
10. Lucas Jr, R.E. (2014). Liquidity: Meaning, Measurement, Management, *Federal Reserve Bank of St. Louis Review*, 96 (Third Quarter), s. 199–212.
11. Łukasik, G. (2023). Zarządzanie przepływami pieniężnymi przedsiębiorstwa w sytuacjach kryzysowych, *Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania GWSH*, 20, s. 79–92. DOI: 10.53259/2023.20.07.
12. Pawlonka, T. (2012). Płynność finansowa a rentowność wybranych przedsiębiorstw branży mięsnej, *Zagadnienia Ekonomiki Rolnej*, (2), s. 97–109.
13. Szafraniec-Siluta, E., Zawadzka, D. (2016). Znaczenie płynności finansowej dla rozwoju przedsiębiorstw rolniczych w Polsce – ujęcie porównawcze, *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu*, 18(5), s. 250–259.
14. Śnieżek, E., Walińska, E. (2006). Przepływy pieniężne jako przedmiot dokumentacji systemu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej jednostki – wybrane aspekty praktyczne, *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 35(91), s. 103–119.
15. Tokarski, M. (2011). Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej w procesie harmonizacji i standaryzacji rachunkowości w Polsce, *Przedsiębiorczość-Edukacja*, 7, s. 236–248.
16. Zabolotnyy, S. (2013). Utrzymanie płynności finansowej jako fundamentalny cel działalności przedsiębiorstwa, *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu*, 15(5), s. 363–368.

Importance of Accounting Framework as the Basis of Financial Reporting for the Assessment of an Entity's Cash Flows

Abstract

When evaluating an entity on the basis of financial ratios derived from data contained in financial statements, it is important to consider the accounting framework under which those statements have been prepared. Ratio values calculated from financial statements prepared in accordance with the Polish Accounting Act may differ significantly from those derived from statements prepared under the International Financial Reporting Standards (IFRS). Such differences may also result from changes in the standards themselves. The impact of a particularly significant change can be illustrated by IFRS

16 "Leases," introduced in 2019, which affected the presentation of various financial statement categories and led to substantial changes in dynamic liquidity ratios. An important tool for measuring financial liquidity is the statement of cash flows (referred to in the Polish Accounting Act as the cash flow statement). It is worth noting that this statement is generally regarded as being the least susceptible to the effects of an entity's valuation policies and accounting estimates. The amounts of individual cash inflows and outflows reported in the statement are not dependent on the valuation principles adopted by the entity or on estimates used for the preparation of the balance sheet and income statement. The division of cash flows into operating, investing, and financing activities is, in principle, similar in financial statements prepared under both the IFRS and the Polish Accounting Act. However, a closer examination of IFRS provisions reveals considerable flexibility regarding the presentation of cash flows related to interest and dividends. The purpose of this article is to present the controversies associated with this issue and to identify differences that may arise in the classification of cash flows among the three categories of operating, investing, and financing activities. The article tests the following research hypothesis (RH): Differences exist in the classification of cash flows into categories depending on the legal framework adopted for the preparation of the cash flow statement. The study employs a content analysis of legal regulations and a case study approach. The research hypothesis was confirmed.

Keywords: financial reports, cash flow, cash flow statement, MSSF 16, financial liquidity indicators, UoR

Unless stated otherwise, all the materials are available under the Creative Commons Attribution 4.0 International license. Some rights reserved to SGH Warsaw School of Economics.